



Universitätsbibliothek Paderborn

Res Gestae Illvstrissimo-||rvm Martyrvm, Con-||fessorvm Atqve Sancta-||rvm Virginvm ...

Eorvm Praecipve, Qvae Per|| R. P. L. Surium sex Tomis compraehensae
sunt:|| et nunc restrictis verborum ambagibus ... ad ... D.|| Caesaris
Baronii Chronologiam|| digestae ac in quatuor Tomos distributae

Lippeloo, Zacharias

Coloniae, 1595

VD16 ZV 18288

S. Epiphanij Episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-43699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-43699)

VITA S. EPIPHANII CONSTANTIANI

Episcopi. ex ea qua est apud Metaphrastes. Superstes fuit vir sanctus ad annum vsque Arcadij imperatoris Septimum. Vincentio & Frautia Conscribitur à recentioribus annus Domini quadagesimus primus. Vixit autem annis centiam & decem, minus mensibus tribus, adeoque septuaginta annis. Aitatis vir fuit, vt licet aduersus Arianos strenuè decertasset, ipsi tamen Ariani, & eorum tronus Valens Imp. cum reueriti, qui quiam stie ei inferre ausi non sunt. Quod autè alicubi stantia, alicubi Salamina Episcopus dictus reperitur, mirandum non est: nam Salamina etiam stantia dicta est, vt expressè testatur S. Hieronymus.

In Epist. 27.
In Epitaph.
S. Paulæ ad
Bustochiũ.
12. Maij.
Patria & parentes eius.

Epiphanius genere Phœnix, ex ea regione est circa Eleutheropolim oriundus, pariterque Agricola, tenuioris fortunæ & conditionis hominem, qui cum sua coniuge durioris victum quærebat: quo mortuo, mater sola aliam familiæ curam sustinere debuit. Ea autem ex parte exigua (vnicam enim præter Epiphaniũ filium litropem tantum habebat) ingentes tamen molestias, propter facultatum angustias, patiens adeo vt extrema eiborum inopia coacta, vnicum idque adhuc indomitum per Epiphaniũ ad nundinas venale transmitteret. Erat tunc natus decem Epiphanius, cum accepto iumento nundinas properaret; cumque in emptorem Iudæum Iacobum nomine incidisset, & is Epiphaniũ, antè quàm de precio conueniret, sedulo religionis professione percunctaretur, & postea deus se Iudæum esse diceret, Iacobus: Benedictus se habet: cum igitur simus eiusdem generis

Epiphanius Iudæus.

NI
STANTI
phrasit
me Arca
ravit a
mini qu
centum
que sp
s Ariano
ati, & e
que q
ate al
us dicit
mina
ur S. Hier
ea regio
undus, p
ortuna
ge durit
ater sola
a autem
haniu
es tamen
guftias,
oacta,
per Epip
l. Erat tunc
epro ium
emptore
let, & is
eniret, fed
etur, & p
ous: Bene
dem generis

inter nos peccatū intercedere: sed cūm Deus
inter iustus sit, iustum etiam iumentū precū con-
tinamus, nē quo maledictō ihuoluamur: His au-
tē Epiphanius Jacobi maledictionem pertimē-
ns, prociū iumentū retraxit, negavitque sibi
velle illud vendere, eō quōd insolens & indomi-
mēset. Et quanquā acerbiſſimā famis necessi-
te impulsus vt matris & sororis angustias suble-
uaret, eō adduxisset, nē tamen iusti iudicis iram in-
curreret, se nulli mortalium damnum inferre velle.
Cleobus tam admirabile pueri responſum mira-
tus, mox tres de crumena nummos deprompsit, &
dedita pueri voluntate, domum illum cum iu-
mento remisit. Accidit interim vt Epiphanius, dum
ad matrem faceret, in hominem Christianum
Cleobium nomine, qui viſo iumento, id
venale postulabat. Cumque ad verba Cleobij
Epiphanius gradum figere vellet, animal insolens,
facto, leſſorem suum excuſſit, humiq; gra-
uiter aliſtit: deo vt flens eiulansq; puer se loco mo-
uere non poſſet. Tum Cleobius propius accedēs al-
terum puerū trina vice Cruce signauit, & ab omni
morte ſanatus erexit. Deinde conuerſus ad iumen-
tum insolentiam eius compulſerit. Tibi, inquit,
in nomine Ieſu Chriſti crucifixi, non amplius
in loco excedas. Hæc vbi dixit, animal in terrā
expirauit. Quo viſo, admirans Epiphanius
ad Cleobio percunctari cœpit quænam illa
res eſſet, qua in Chriſti Ieſu nomine res adeo
facilis eſſeciſſet. Reſpondit Cleobitus: illam et-
ernam vitam, ſed Chriſti, quem Iudæi in cruce me-
ruerunt, omnipotētis Dei filij poteſtatem. Epipha-
nius auditis ſe Iudæū eſſe tunc quidem iudica-
uit, cuncta tamen ſedulo cum mente ſua
pertrā-

Cleobius
Christianus

00 2

pertractabat: & pium quendam Christiane religionis amorem concipiebat. Post hæc domum reuertens matri cuncta ex ordine narrauit: quæ reditu filij sui vehementer quidem gauisa est, sed cum quædam solatio se destitutam cerneret, rursus curis negotibus opprimebatur; suadebatq; filio vt se alieni pericula probitatis viro in seruum traderet: quod in laboribus & arte durum desolatæ matris & horum paupertatis onus non nihil subleuaret. Hoc cum cum agitant, venit ad eos Iudæus quidam vix mirandæ religionis Tryphon nomine, qui Epiphanium summa matris eius voluntate ac gaudio in suum adoptauit, & Mosaicæ legis disciplinam genter erudijt, & in omnibus accurate inuita filiam ei vnicam matrimonio stabili coniungit. Sed accidit vt filia eius paulo post è vita excederet, & ipse Tryphon eodè fato eam sequeretur, omniaque suas facultates sanè amplissimas Epiphanium linqueret: qui cū sorore sua (matre paulo post functa) in summa vitæ tranquillitate degebat.

Tryphon adoptat Epiphanium.

Lucianus monachus insignis.

Accidit interim cum die quodam equo vecturæ plurimas suas circumquaq; possessiones luculenti & Lucianus vir insigni eruditione & monachicæ opinionione præstans ei occurreret; vt paupertatis ad pedes eiusdè Luciani sese abijceret, & in fructu triduanæ inedia confectus humiliter postularet. Cumq; vir Dei, nihil, quo eius inopiam curreret, haberet, protinus se suo amico exanimè illi hilari vultu tradidit, vt eo diuendito pauperi compararet. Spectabat hoc ex propinquitate Epiphanius, viditque Lucianum hoc modo multo candida de cælo stola vestiri: & mirabili splendore decorari. Quo viso tanto est affectus timore prouus è iumento, cui infidebat in faciem eius.

Christianis à Luciano sacris se initiari postularer: omnibus valere iussis, in monasticæ vitæ societate adoptari. Ea re gaudius Lucianus eum cum socrate episcopo obtulit, qui utrumque post exactam institutionem vitalibus aquis expiavit. Fertur quod cum Epiphanius ad ecclesiam pergeret, quod primo graduum ascensu calcei è pedibus illi exciderunt: neque deinceps vlllo calceamentorum generis fuerit, sed nudis reliquo vitæ tempore pedibus incesserit.

Baptizatur Epiphanius

Postquam igitur hoc modo in albo ecclesie adscriptus esset Christianus quoque militie annos natus decem sub eodem Luciano nome dedit. Hanc is in carceribus suis spiritualibus decem egregia pietate monachos: in quibus Hilarion signis virtutibus admirandus: qui ex precepto Luciani Epiphanium, in ijs quæ ad monasticæ vitæ disciplinam attinent, instituendum suscepit. Porro Hilarion cum incredibili ciborum parsimonia carere maceraret, & hebdomadarum frequentèr inedia affligeret, Epiphanius non segniter preceptoris exemplum idem vitæ institutum strenuè viriliter imitabatur. Erat autem locus ille, quem inhabitabat, omni aquarum solatio destitutus, ita ut per dies ad quinque milliaria, idque noctu tantum viderentur. Cumque die quodam viatores vino optimo maxime Solis ardoribus eò diuerterent, & aquarum penuriam extrema lascitudine conculcarent, Epiphanius hominum miseratus, extensa dextera: Credite fratres, quod qui aquam faciet, vinum faciet. Eo dicto vterque qui vino pleto, protinus aqua redundarunt, & miseros viatorum mortis angoribus oppressos à presenti periculo

Fit monachus.

S. Hilarion.

Vinum Epiphanius in aquam mutat.



Bergit ad e-
gemum.

culo liberarunt. Ea res cum Epiphaniij nomen ma-
ximè celebre faceret, & longè lateque miraculum
diulgaret; vir sanctus vt hominum celebratam
famamque sanctitatis vitaret clanculum ex ob-
co in vastam agrestèque solitudinem profectus.
Accidit autem Saracenis quadraginta per illum
solitudinem iter habere, viroque Epiphaniij
sunt hominem parum sanæ mentis esse: vnde ocu-
tis cum iocis & scommatibus profecti sunt. Vnde
autem qui altero oculo orbatu erat, moribus
nis & ingenio crudeli, stricto ense eum inuadere
voluit: & ecce cum magna vi gladium vibrare
culus ille lumen recepit: vnde ingenti pauore
reptus barbarus conficit immobilis, enslem
iecit: & alij pariter stupore oppressi Deum
mabant: tantaque cum sunt veneratione prostrati
vt se sine illo saluos non posse consistere ex-
rent. Sequutus itaque illostrium mensu spatio
sanctius, insolentiam eorum comprimebat, & per
sermonibus ad omnem modestiã & mansuetudinem
informabat. Illi verò eodè, ex quo cum eis mor-
rat, loco, opera sua domũ illi edificarunt: & v-
tem sine fine mirati, ibi Christo in pace sermo-
reliquerunt. Ego autem (hic est auctor historie
sancti, discipulus) qui vnus erã ex ipsis ad Epiphani-
phaniõ, ab eoque, quæ ad fidem pietatemque
institutus, post menses sex ad magnum Helianum
cum eo perrexi, vt signaculũ fidei in Christo
consequerer. Quo obtento, transactis cum eo
tribus diebus ad modũ tribus, ad horrida & in-
eremi loca regressi sumus. Ad secundum autem
nasterio lapidem obuiã habuit adolescentem
lenti demonio obsessum, quẽ verbo in Christo
mine eiecit, & horrendas iactatẽ minas

Dæmonia-
cum sanat.

mundus autem dæmon se illam iniuriam haud
 passurū minabatur, sed Persarū regem in
 concitaturū: vt diris eū cruciatibus afficeret.
 Ex multo post Imperatoris filia ab eodem dæmo-
 no correpta, easdem, quas antè adolescēs, afflictio-
 nes patiebatur. Exagitabat autē illam miserandū in
 nodum, & nisi Epiphanius Phoenix veniret, cuius
 pietate se eum inuasisse calūniabatur, nullo mo-
 do ea se migraturū affirmabat. Rex hæc audiens,
 cōtinuò ingenti hominū in Phœniciam mul-
 tudine, Epiphaniū adduci præcepit. Et quidē post
 quodam tempore molestias tandē eum in Spanydriion
 Spanydriion
 locus habitationis eius erat inuenerunt. Cumq̃
 quædam cellula pulsassent, & vir sanctus diuinis
 precibus laudib. eorū clamores negligeret, vnus eorū
 audacior stricto ense fores effringere aggressus
 est: & ecce manus eius cōtinuò virtute sua de-
 munita penitus exaruit. Quod ceteri vt viderūt in-
 correpti formidine diffugerūt. Tandē Epiphanius
 Manum ari-
 dam sanat,
 expulso diuinarū laudū studio, & homi-
 nibus misericordiā postulātem sanitati restituit.
 Reliqui autē qui non modico intervallo ab eo se-
 parati hæc spectabāt, posito inani formidine acces-
 serunt: & Epiphaniū cum discipulo honorificè iur-
 tibus impositum ad regiam duxerunt. Fuit conti-
 nua regis filia adducta, quam vir sanctus Crucis si-
 gnulo à terribili dæmonio liberauit. Cōmoue-
 ta res ingentē regi admirationē, adeò vt demis-
 sitis argenti immensas & maximam gemmarū co-
 llectionem in grati animi significatiōe offerret. Vir san-
 ctus cuncta reiiciēs pauperibus ea distribui ius-
 serat, vt reliq̃ta superstitiōe, Christū cognos-
 cere instanter hortatus est. Transactis autē decem



in aula diebus, ad suam in solitudine domicilium
 remeavit: cumque elato vix pede, adolefcentem
 nius ex proceribus filium magica arte a maleficio
 nefarie necatum efferri cerneret, ut eum de gona
 more, canibus deuorandum objicerent: Epiphanius
 misericordia erga miserum motus constitit, & ma-
 truum suo indumento (erat enim nudus) operuit. Tum
 sublatis ad celum manibus Christum, qui tradidit
 Lazarum suscitauerat, cum lachrymis inuocauit,
 ut eadem virtute defunctum ad vitam reuocaret. Post
 orationem compleuerat, & ecce adolefcentem
 Epiphanium amplexatus est. His ita gestis veniens
 Spanydriion, ubi extrema siti confectus precibus
 e terra fontem eliciuit: tantamque deinde olen-
 tiam, ut ubertatem tellus illa protulit, ut etiam laxius
 humanis oculis spectaculum praberet. Cumque
 bestia suo incurfu ea depopulari inciperet, vi-
 ctus tanquam rationis compotes sic eos affecit.
 Nolite mihi exhibere molestiam, Deus qui hoc
 hi olerum praeiuit solatium ad alimentum, vi-
 praecipit ne meas herbas depascatis. His verbis
 rabile dictu, ferae protinus cesserunt, neque
 deinceps vllum viro sancto intulerunt.

Mortuum
 excitat.

Fontem eli-
 cit e terra.

Ferae ei obe-
 diunt.

Post haec Saraceni illi, qui primam Epiphaniae
 lulam extruxerant, tres alias domos ei edificauit
 ut numerus discipulorum, qui ad quinquaginta
 ctus erat, laxius commodiusque cum eo dege-
 Porro cum illi die noctuque in magna vira
 quillita e Deo famularentur, inimicus huma-
 neris, absente quodam die Epiphania, insidias
 xit. Nam sumpto per simulationem habitu eius
 monasterium Spanydriion venit, cui cum disci-
 lorum vnus tanquam felicem patri reditum
 ciosa mente gratulaturus occurreret, statim a

... ANTI
 ... dine domi
 ... adolefcen
 ... arte a malo
 ... ut eum de
 ... rent: Epiphani
 ... onftitit; & m
 ... is) operum. Sim
 ... um, qui tradidit
 ... ymis inuocant
 ... n reuocare. In
 ... dolefcens largi
 ... ta gestis veni
 ... tus precibus
 ... deinde oler
 ... tam lacrimis
 ... et. Cumque
 ... nciperet, vni
 ... c eos affat
 ... Deus qui hoc
 ... imentum, vni
 ... s. His verba
 ... nt, neque con
 ... unt.
 ... Epiphani
 ... os ei adifce
 ... quinquaginta
 ... cum eo de
 ... magna vitz
 ... icus huma
 ... no, infideli
 ... n habitu
 ... i cum dicit
 ... ri reditum
 ... et, statim
 ...

Expellit de
 monem.

Leo crude
 lis eo con
 fpecto mo
 titur.

Epiphanius
 philosophus
 venit ad s.
 Epiphaniu.

igno spiritu obsessus est. Quo cognito Epiphanius
 nox aduolauit, & dicto cuius impurū demonem
 peccit. Latebat in ea sylua non procul à monasterio
 immanis & saeuus, qui plurimis illac iter faci
 entibus necem intulerat. Huic vir sanctus, cum o
 mnes locum illū adire trepidarent, accessit & flam
 mantibus oculis obuiam sibi venientem solo intui
 tu prostrauit, & iter infectū omnibus magno mul
 tum gaudio & stupore expeditum reddidit.
 Post hæc coepit Spanydriō & discipulorū nu
 mero & præclaro omnium virtutum germine ma
 gis magisque florescere; nam præter assiduam diui
 narum rerum cōtemplationem vir sanctus sedulo
 scriptos voluebat codices, eorumque vim discipulis
 valenter exponebat, & frequenter cum admiran
 tibus ei uditionis opinione varijs de rebus ad eos dis
 cebat: prorsus ut cum alijs, tum Epiphanius Edese
 philosophus & orator insignis, ad eum cōfluerent:
 doctrinæ eius participes fierent. Porro hic phi
 losophus cum anno admodum vno varijs de rebus
 cum viro sancto disceptasset, neque vllō modo ve
 ritatis lucem sincera mente inspicere posset, acci
 dit eie quodā vt homines sexaginta numero, Agri
 corum adolefcenē truculento damone vexatum,
 carceris vincium, ad Epiphaniū deserrent: vt pro
 pitiā tua in oēs benignitate ac misericordia hunc
 miserum ab ea calamitate liberaret. Et qui
 Epiphanius philosopho illum obtulit, spon
 dit, h. deorum suorum virtute, quibus veram di
 uinitatis rationē tribuebat, demonem expelleret,
 & prouisū relicto Christo ad deorū istorum cul
 tum & religionem accessurum. Si verò ipse Chri
 sti potentia & gratia immūdum spiritum ei jceret,
 deditur ne diutiùs pertinaci mente cum certissimo
 animæ



UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN

animæ suæ periculo, reluctaretur. Hæc dicentem Epiphanium ridebat philosophus, neque villo modo persuadere sibi poterat tantam viro sancto vim esse, vt sæuum adeò dæmonem comprimeret. Tam verò Epiphanius nihil vltra cunctatus adoleſcenti adiit, philosopho interim fugiente & prudenter quasi imminens periculū declinante) & ferreus vir, quibus arctiſſimè cōstrictus iacebat, solū prohibitoq; sacro sancto Crucis signo in nomine Christi Iesu crucifixi dæmonē in fugam cōpulſit: hinc adoleſcens cōpositis adeò moribus, vt philosopho eo spectaculo victus, è cubiculo, in quod præ se se concluderat, erumperet: & ante pedes sancti viri prostratus manus daret: & execrabili rore relicto ex animo nomen Christo dedit.

**Epiphanius
philosophus
credit.**

His alijsq; virtutibus cum longè hæcque Epiphani nomē inclaresceret, factus est indies frequens hominum ad monasterium cōcurſus vt optatum sancti benedictione potirētur. Ea res cum Epiphani valdè impedimento esset, statuit se fugam proripere. Itaque assumpto discipulo in Aegyptum perrexit: cumq; Leontopolim venisset, inuenit hominē Hieracem nomine, qui magnū discipulorum numerū sub monastica disciplina tenebat, eruditionis opinione præstans diuinarū rerum perititione imbuebat. Is autem quanquàm asperitatem & horridum vitæ institutum ageret, & seuerâ disciplina omnes cupiditates elideret præcipua

**Epiphanius
in Aegyptū
fugit.**

**Hieracis er-
rores.**

quandam de resurrectione carnis nostræ sententiam mordicū tuebatur, palā docens nequaquam in eadem carne resurrectionē futuram: & infantes in æros perfectam viri ætatem in altera vita notos futuros. Quibus auditis Epiphanius vehementer commotus & zelo inflammat, quod tantum discipulo

rum numerum in apertum secum errorem per-
 traheret, dixit: Obmutesce, & discite spem resurre-
 ctionis nostrae vana doctrina deinceps non peruer-
 ere. Quo dicto protinus omni loquendi facultate
 priuatus est Hierax: adeo vt eo miraculo discipuli
 obstupescerent, supplicesque ab Epiphano sano-
 rum doctrinam postularent. Qua tradita, Hierax lo-
 que beneficium restituit: monuitque vt deinceps
 sincera & pura auditores suos doctrina imbueret.
 Leontopoli vero discedens in superiorem The-
 tadem ad Iohannem quendam multis virtutibus &
 litterarum laudibus ornatum venit: vbi adolefcentem
 demonio vexatum liberauit: inde ad Bubalia mi-
 gras septem ibidem annos exegit. Cumque res ibi
 ad mirandas gereret Eudemon philosophus, vt
 in eo disputando cogrederetur, accessit. Is autem
 dicebat puerum altero orbatum oculo: cumque
 Epiphanius mentem eius potenter nimis a demone
 illam scripturis diuinis expugnare non posset:
 inquit, Eudemon, quandoquidem super omnes
 sapientia polles, & diuitijs, & deorum tuorum vir-
 tutum gloriaris plurimum, velim vt huic tuo puero
 auentias & amissum lumen restituas. Risit hunc E-
 piphani sermonem philosophus & quasi respensione
 illum contempsit. Tum Epiphanius: Vt cogno-
 scas, inquit, Christum verum celi terraeque Dominum esse,
 & virtute lumen recipiet: simulque extensa dexte-
 ra vice Crucis signum oculo impressit, & protinus
 amissum lumen recuperauit. Quo miraculo vi-
 sus Eudemon ad genua viri sancti procidit, & pa-
 nis superstitione relicta, Christo nomen dedit. Eo-
 dem tempore in Phoenicium regione dira fames mi-
 seros mortales exagitabat, & extrema siccitas ter-
 ram confecerat: cumque nullum in calamitate refu-
 gium

Hierax pri-
 uatur linguae
 officio.
 Baroni haec
 aliaque parum
 fida integri-
 tate esse scri-
 bit, & scri-
 ptorem medici-
 cij arguit, &
 ego aliorum
 committo iu-
 dicio. Vide
 tom. 4. An-
 nal. fol. 298.
 Epiphanius
 curat demo-
 niacum.

Signo Cru-
 cis sanat ex-
 cum puerum,
 & Eudemon
 credit.

**Impetrat
pluuiam su-
is precibus
Epi.**

**Hilarion in
Cypro.**

**Pappus Epi-
scopus infi-
gnis.**

gium inuenirent, ad Epiphanium abierunt ut rebus desperatis pro sua pietate opem ferret. Non recusauit vir sanctus, quanquam se peccatorem diceret, quin preces cum lachrymis pro salute miserorum ad Deum funderet. Et ecce cælum repente obductum nubibus copiosum in terram imbrem effudit: hagesque Solis ardoribus exustas recreauit. Perpetuauit deinde toto triduo eadē pluuiā, quā populus rogante & obsecrante, suis quoque precibus repressit.

Degebat id temporis in Cypro S. Hilarion, cuius conspectu & benedictione ut fruere tur eò propinquauit. Post mutuū autem cōgressum & colloquium suauissima, Epiphanius cum solitudinem repetere statuisset, vetuit Hilarion, eumque ut Salamam pergeret, & habitationis locū ibi eligeret, monuit. Sed Epiphanius & Hilarionis monita negligens, & conscensa nauī Ascalonem iter instituit. Et cum ingenti subito tempestate coorta, nauis periclitum cepit, totoque triduo mortis imagine perpetuo ob oculos versante, vi vndarum iactata est: & tandem, frustra fluctus euitante magistro Salamam delata. Erant id temporis Episcopi congregati, & defuncto loci illius antistiti alium subrogatum. Dumque magno studio pro grege solliciti, dignum eò munere virum exquirunt, fuit Pappo Cypriensi Episcopo (qui eam dignitatem annis quinquaginta cum eximia sanctitatis laude & gloria etiam in Aegypti tyrij administrauerat) per visum de Epiphania reuelatum. Itaque Pappus Epiphanium ad forum aduenientem, ut vvas victui necessarias emerere, cum se obus Diaconis subsequutus est: & data salutacione benigne eum ad ecclesiam secum inuitauit. Respondens datus continuo verbi diuini Epiphanius, quod dicit: Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi, in de-

m Domini ibimus, relictis, quas empturus erat,
 nis, hilariter subsecutus est. Cumq; ad altare ven-
 esset, Pappus sacris eum ordinibus (adhuc e-
 licus erat) iniciavit, & Episcopum ritè con-
 secrauit. Ea re, cum prater expectationem accide-
 re, commotus Epiphanius animo vehemèter ang-
 i, largissimo seruo dolorem testari cœpit: & omni-
 bus modis se eo munere indignum clamans niteba-
 tur impositam humeris dignitatem abijcere. Sed
 Pappus Dei voluntatem per visum oblatam
 sponeret, tadem acquieuit: totisque se viribus ad
 nam functionem sanctissimè obeundà accinxit.
 Tribus autem post diebus vir quidã venerandus
 Diogenon nomine, ære centum nummorum Dra-
 conum cuiusdam clarissimo ciuitatis illius viro obstri-
 ctus in vincula coniectus est. Cumque omni libe-
 rationis spe (erat enim Romanus) destitutus vitam
 in æquale & luctu graui exigeret, Epiphanius,
 cui summa erat erga calamitosos benignitate, vt
 subueniret, relictos in Episcopatu ad eccle-
 siam ministeriũ nummos totidem Draconi tradidit:
 Diogenonem ex insperata salute mirificè exul-
 tatem in libertatem restituit. Eo autè pietatis stu-
 dio Diaconus quidã Charinus nomine (qui magna
 ditate, quanquã admodum diues, lucro inhia-
 re grauius offensus sanctissimum Antistitem ca-
 nendi ansam arripuit. Itaque non destitit no-
 m Epiphanijs apud alios traducere, & quibuscun-
 que modis poterat iniuria afficere. At vir sanctus
 acceptæ iniuriæ immemor parem semper animi be-
 nignitatem erga Charinum conseruabat. Accidit
 enim vt vir sanctus die quodam omnes ecclesiæ
 ministros conuiuio exciperet. Cumq; de more
 sacrosancto Euangeliorum codice pia monita
 inter

Epiphanius
 initiatur sa-
 cris & con-
 secratur E-
 piscopus.

Debitorem
 Romanum
 e carcere li-
 berat.

inter prandendum de promoteret, coruus, qui in eodem
 fortè domo alebatur, intensè vocè emisit, & secun-
 dò ac tertio concitavit. Tum Charinus in medio
 conuiuarum: *Equis, inquit, vestrum intelligit, quod*
sibi hic coruus excutendo vellet? Ceteris autè sibi
 tibus dixit Epiphanius: *Annuncia mihi & ego te me-*
orum omnium dñm constituam. Cui Epiphanius
 Coruus hic te amplius Diaconum non futurum pro-
 dixit. Sublata deim mēsa & oratione peracta, Cha-
 rinus repente correptus tremore in morbum in-
 cidit, ex quo altera luce vita defunctus est. Eius vo-
 rō coniunx insigni pietate matrona decem anno-
 rum decursu ex manu altera paralyti laboraba-
 quæ, intellecto viri sui repente interitu, cum
 sua Epiphanius obtulit: à quo non sine ingenio mi-
 raculo manus sanitatem obtinuit.

*Charini re-
 petina mors*

*Idem de Car-
 po scribit
 Dionysius
 Areopagi-
 ta.*

Porro vir sanctus cum in more positus haberet
 oblationis tempore non prius tremendum altaris
 sacrificium peragere, quam caelesti visione aliquod
 diuinæ propitiationis signum haberet: accidit ei
 quodam quod nulla ei post vota precesque visio ob-
 ferretur. Unde concubatus sanè vim lachrymarum pro-
 fudit, timensque ne forte per humanam fragilitatem
 aliquam peccati contagionem contraxisset, eum
 Deum precatus est ut causam, quò minus soluta
 suo ostenderetur, indicaret. Et ecce stantem a les-
 stris Diaconum repente in fronte lepra deforma-
 tum vidit, cui protinus benignè, ut relicto muni-
 rio, domum se conferret, annuit. Abijt ille, coe-
 amota, solitum diuinæ clementiæ signum Epipha-
 nius sese conspiciendum præbuit. Peracta autem
 oblatione, accessit Diacono, causam ex correpta
 tine lepræ sciscitatur. Tum ille, hac, inquit, voce
 pater, à luxurioso vxoris concubitu, quem admo-

um oportuit, non abstinui : & nihilominus diu-
rum cum alijs mysteriorum particeps fieri vo-
lebam. Quo audito vir sanctus cælibes tantum, &
perpetuo castitatis voto sese astringentes ad sacra
unctiones assumpsit.

Erat in diocesi eius vir quidam diuitiarum exi-
matioe facile princeps Draco nomine : qui mul-
tis virum sanctum iniurijs afficiebat. Is filium ha-
bat aduersa valetudine satis periculosè laboran-
tem, pro quo frustra in medicos ingentes opes con-
sumpsit. Cum autem aliquando Epiphanius il-
liter haberet, vbi is Draco inter alios viros po-
nentes honoratus sedebat; fuit omnium iocis indignè
receptus. Aderat etiã Draconis filius diuturna rabe
atavus. Cumq; appropinquasset Epiphanius ni-
illis iocis & iniurijs, quas in eum iaculabantur,
egrum illũ manu apprehendit, & ait : Dra-
con, tu quoque esto sanus. Ad ea verba ager statim
conuulit; & cunctis stupentibus exiliit. At pater
miranda fuit admiratione perculsus, vt timore &
amore correptus in morbum incideret, quem vir
sanus suis etiam precibus depulit: pro quo bene-
dixit Epiphanius quinque nummorum millia obru-
it, quæ vir sanctus accipere noluit, dicēs: Cur mi-
sericordias imponis, cum ego grauari nolim. Vnica
corpusculum tunicella contentum est, & præ-
panem potumque aquæ omnibus communem
desiderat. Non multò post Synesij filium ho-
mogenis gentilis Eustorgium nomine defunctum, ad
Christum reuocauit, vnde multorum animi magnitu-
dine rei defixi, ac noua dein lætitia perfusa diui-
ni Christi potentiam agnouerunt: & ex templo
in Deum conuersi sunt.

Administrabat id temporis Sedem Hierosoly-
morum

Nõta quales
voluerit hæ-
bere Eccle-
siaz mini-
stros.

Draco hõ-
mo impius.

Agri sanat;

Excitat mor-
tuum.

Iohannes Episcopus Hierosolymitanus.

morum Iohannes, qui cum viro sancto olim quidam doque in Hilarionis monasterio Christo militauerat. Is cum animum simul cum honoribus permutasset auaritia cæcus immensas domi diuitias accumulauit: nec poterat illa auri fames vlla satietate expleri. Quod ut intellexit Epiphanius conuenit est eum ad benignè pauperibus faciendum allicere. At is aurum suum quouis charitatis officio precebat: neque vllam pauperum curam habebat. Tum Epiphanius callidè per speciem mutui argenti podium circiter mille quingentarum extorsit, potius quam impetrauit: totumque illud mira hilaritate egenis distribuit. Interiectis autem diebus aliquid Iohannes importunus exactor argentum repetens Epiphanius leniter & placidè se reddendum promisit. At ille instare, & vrgeri, & vim inferre & virum sanctum impostorem appellare cœpit: multis eum iniurijs afficere non desistit. Epiphanius autem nihil commotus in faciem eius expulsi statim cæcitate percussus pronus in terram cecidit & sic demum agnito turpissimo auaritiæ vitio cum lachrymis sceleris sui veniam postulauit. Tum Epiphanius quanto se crimine obstrinxisset, docuit & impositis capiti manibus dextero oculo lumina restituit. Orauit autem Iohannes & pro sanitate cui tamen sanitas restituta non est: vt eo signo admonitus modestiam deinde conseruaret; & auaritiæ pestem cautiùs subterfugeret.

Iohannem propter auaritiã percussit.

Post hæc cum fama miraculorum eius longè teque increbresceret Romam quoque delata esset, tempore Archadij & Honorij Imperatorum sanctorum periculoso admodum morbo laborabat. Morbo enim ille qui ad totius corporis contagione serpente manum eius inuaserat & miserrimè depulserat.

Epiphanius missis ab Imp̄p̄ nūcijs Romam
 vocatus fuit, vt miseræ mulierculæ à medicis tum
 obtinere opem aliquam, si posset, adferret. Venit
 sanctus & apprehensam manum eius trina vice
 percussit, omnemq; dolorē cum pestifera contagio-
 nis depulit. Fertur quoq; eodē tempore eiusde
 uxorem filium vitæ functum à mortuis excitasse.
 Consuueerat vir sanctus pro salute miserorum
 precibus pernoctare. Cumq; aliquandō extre-
 mames cunctos oppressisset, & Faustianus in-
 frumentum vim dōmi congestam haberet, E-
 phanius vt pauperū inopiæ subueniret supplex
 frumentum postulabat. At ille ab omni mise-
 rentia alienus & cilice durior preces reiecit: &
 contemptam vt à Christo Deo suo opem postu-
 laret, obiecit. Tum Epiphanius noctū pro consu-
 etate Sanctorum cœmeteria martyrum reliquijs
 ingressus, Deo supplicauit vt aliquod in ex-
 tra calamitate miseris refugium ostenderet. Erat
 in templū quoddā regio signaculo munitum
 à Tutela Iouis nomen obtinebat. Huic tem-
 pli quis appropinquasset à malo dæmonē statim
 mulctabatur. Epiphanius verō iussus est à
 templum illud ingredi, & aurum quod ibi re-
 positum erat efferre, vt eius precio frumentum
 pararet. Fecit, vt erat cælesti oraculo admoni-
 tum, omne frumentum, quod Faustianus in hor-
 reo congregasset, emit ac pauperibus erogauit. Non
 post idem Faustianus inopia rei frumenta-
 rum multus seruos suos in Calabriam mittere
 coepit. Putabat enim suo nomine & magnifi-
 centia indignum esse ab Epiphaniō aliquid cōme-
 morari. Sceleratus mox dignas sua duritie & super-
 bias dedit. Nam vt sex eius & quinque nau-
 gia

Filiam Theodosij Imperatoris fanat.

Faustianus durus & auarus.

Templum Tutela Iouis.

pp
gia

Vltio diuina in Faustianum.

gia frumento onusta ex Calabria in portum Constantiæ delata sunt, coorta ex improviso temporibus cuncta disiecit & fluctibus oppressit: & ipse postmodò Faustianus subitanea morte sublati sunt.

Erat quidam Ruffinus nomine, Diaconus, qui a codæmonis instinctu viro sancto necem timebatur. Ei autem, cum secundas in ministerio resereret, ex officio Episcopi thronum adornare incubabat.

Ruffinus necem molitur Epiphanius.

Itaque homo sceleratus & audacia singulari praeditus acinacem sub veste fragula recondidit, nihil minus suspicanti antistiti ad Sedem properanti in viscera penetraret. Sed vir sanctus, quæ ad diem latere non poterant, eum ad Sedem adducendo dedit Ruffino ut fragulas velles tolleretur, quoniam fante, Epiphanius eas sustulit, simulque gladius suus, dextero insidiatoris pedi infixus est. Tunc ait: Cessa deinceps ò fili, inquit, ab hac insolentia periculum, quod tibi struis, in caput tuum redibit.

Contulit aliquandò sermones cum Aetio Valentinianorum Episcopo. Erantque Constantianorum huius hæresis sectatores. Cum igitur periturorum horum cõtestatione superaret Aetius, & incedens in Deum blasphemias enumeraret, dixit Epiphanius: Obmutescere Aeti, & intellige istam insolentiam Deo hominibusque execrabilem esse.

Impio heretico obstratum os.

dictis planè obmutuit impius diebus sex, sed postmodò verò vitam cum morte permutauit. Eo tempore plurimi ad orthodoxam fidem conuersi sunt, Epiphanius virtutem sine fine admirantes hæreticorum impietatem (quorum ingens erat Constantianorum & diuersitas, execrati sunt. Laborabat quoque

Theodosius Imp. paralyticus laboratè signo Crucis sanat.

ferè tempore Theodosius Imp. paralyticus. Cum mensibus lecto affixus à dolore vinceret, Epiphanius eum à Cipro in regiam euocauit, ut eius per

...ntatem consequeretur, qua ei vir sanctus Crucis
 ...tate benignè impartire: obtinuitque ut oēs Ca-
 ...holicæ fidei aduersarios, si rectis dogmatib⁹ parere
 ...saret, ex Cyprorū regione eijceret: ne seua cō-
 ...io ad toti⁹ corporis perniciē paulatim manaret:
 ...Imperatoribus deindē valere iussis cōscensā na-
 ...Cyprum repetijt: & ecce post multa in concauo
 ...colloquia cum discipulis habita, post moni-
 ... & preces singulos suauissimē amplexās ē corpo-
 ... custodia migravit. Ibi verō cum discipuli Pa-
 ... amantissimi mortē amarissimē desferent, vnus
 ... nauis amōta veste eius num circūcisus esset in-
 ...gare voluit. Epiphanius autem sublato pede de-
 ...ro tanta vi in faciem eius impedit, vt ad nauis
 ... puppim proiectus expiraret. Tertio verō die
 ... locum hoc modo vita functum ad sanctissi-
 ... viri pedes deposuerunt: quorum contactu mox
 ...ram reuocatus est. Fuit deindē prospero vēto,
 ... ante seua admodū tempestas fuisset, nauis
 ... sacris reliquijs Constantiam delata: quibus
 ... cum honore ac reuerentia ad ecclesiam de-
 ...ris, magna sanē contētio exorta est. Nam cum
 ...s honorifica eas sepultura in ecclesia digna-
 ...llet, Longinus & Petronius Diaconi heretica
 ...niani prauitate adhuc infecti, pertinaciter
 ...bant: cōmuni lege pugnantes qua cautū erat
 ...tauera in ciuitate condi rentur. Decem itaque
 ...uacerrimē decertatū est, cum sacrū sancti viri
 ... crebris interim miraculis cōruscaret, & a-
 ...mitatem corporū, alijs visum, alijs denti⁹: alla
 ... beneficia cōcederet. Quibus cōmotus Sa-
 ... Diaconus cū Dracone viro venerabili, arre-
 ...gonæ sepulcrū effoderē cōepit. Cumq; Longi-
 ... & Petronius eadē qua prius animi pertinacia

Obitus viri sancti.

Stupendū miraculum.

pp : sese

Vide quid
Sancti post
mortē pos-
sint si inuo-
cati cum fi-
de fuerint.

fese opponerent, & rudem plebeculam ad turbā-
ciendas cōmouerent; Sabinus voce magna & laeta
amarissimo exclamauit: Sancte Pater Epiphani-
scio & credo quōd cū in hac caduca vita plurimū
apud omnipotentē Deum poteris, nunc ceteris
plius aliquid vales: quare te oro vt Longinum &
Petronium comprimas: & impiam eorum conser-
tionem refellas. Hęc cū dixisset, Longinus frater
humi prolapsus exspirauit: Petronius vero & lae-
gae & manuum officio priuatus, quarto decimo
vitam cum dolore finijt: & sic demū cum gratia
& honore sacrum corpus in ecclesia sepultum est.

Maxim⁹ in-
uocans S. E-
piphanium
a dæmone
liberatur.

Imperator autē Archadius intellecto sancti
ri obitu, diebus quadraginta in luctu versatus
missōq; Maximo viri militari & egregie pio sep-
turam in ecclesia contra legem latam factam con-
firmavit. Is verō Maximus ab immundo obitu
spiritu dirē interdū torquebatur. Itaque Constan-
tiam ingressus magna sanē de Patris Epiphani-
nignitate concepta fiducia, monumētum ad-
fuis cum ardentissima pietate precibus contra im-
mundum merita precesque sanctissimi viri impo-
rauit, statimq; fugato dæmone sanitatem obtinuit.

DE S. SERVATIO TVNGRORVM E-
scopo. ex Gregorio Turonensi histor. Francor. lib. 10.
cap. 4. & 5. Interfuit Concilio Sardicensi & Neopoli-
pimensi, celebrato post Consulatum amantq; & ceteris
anno 346. Praeclaram eius etiam mentionem facit
S. Athanasius in Apologia ad Constantium. Item
quod Sigebertus in Chronica cum Domini nostri
su Christi consanguineum secundum carnem fuisse
& plusquam trecentis annis vixisse scribat, quod
tunc